

Statens vegvesen

KVU - konseptvalgutredning Faglig innhold og prosess

KVU-verksted 2.september

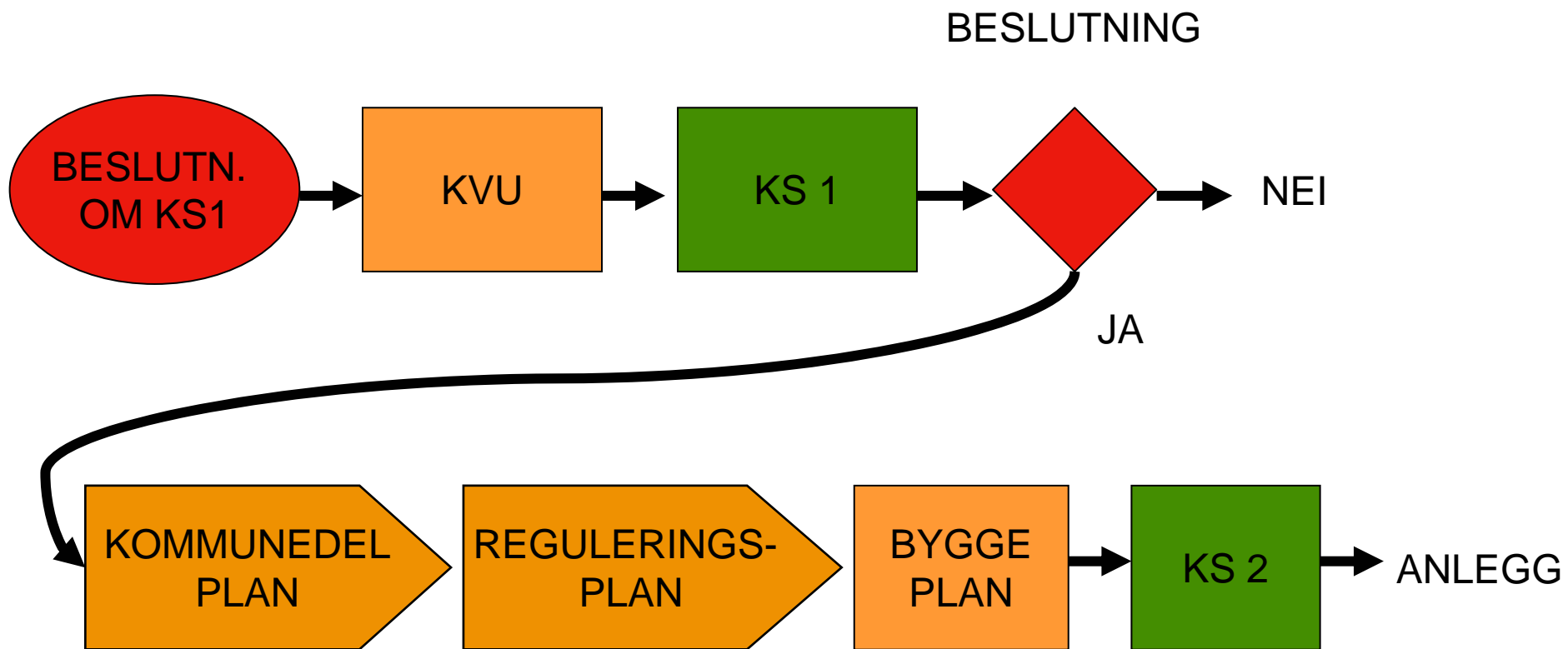
Morten Ask

Konseptvalgutredning - KVU

- En utredning før planlegging etter plan- og bygningsloven (kommunedelplan, reguleringsplan)
- Fokuserer på interessenter og behov
- Fokuserer på prinsipielle løsninger - konsepter

Prosessen

Hva skal KVV brukes til?

Staten ønsker å kvalitetssikre:

1. Valg av konsept
2. Skal man starte planlegging etter plan- og bygningsloven?

Hva skal KVV brukes til?

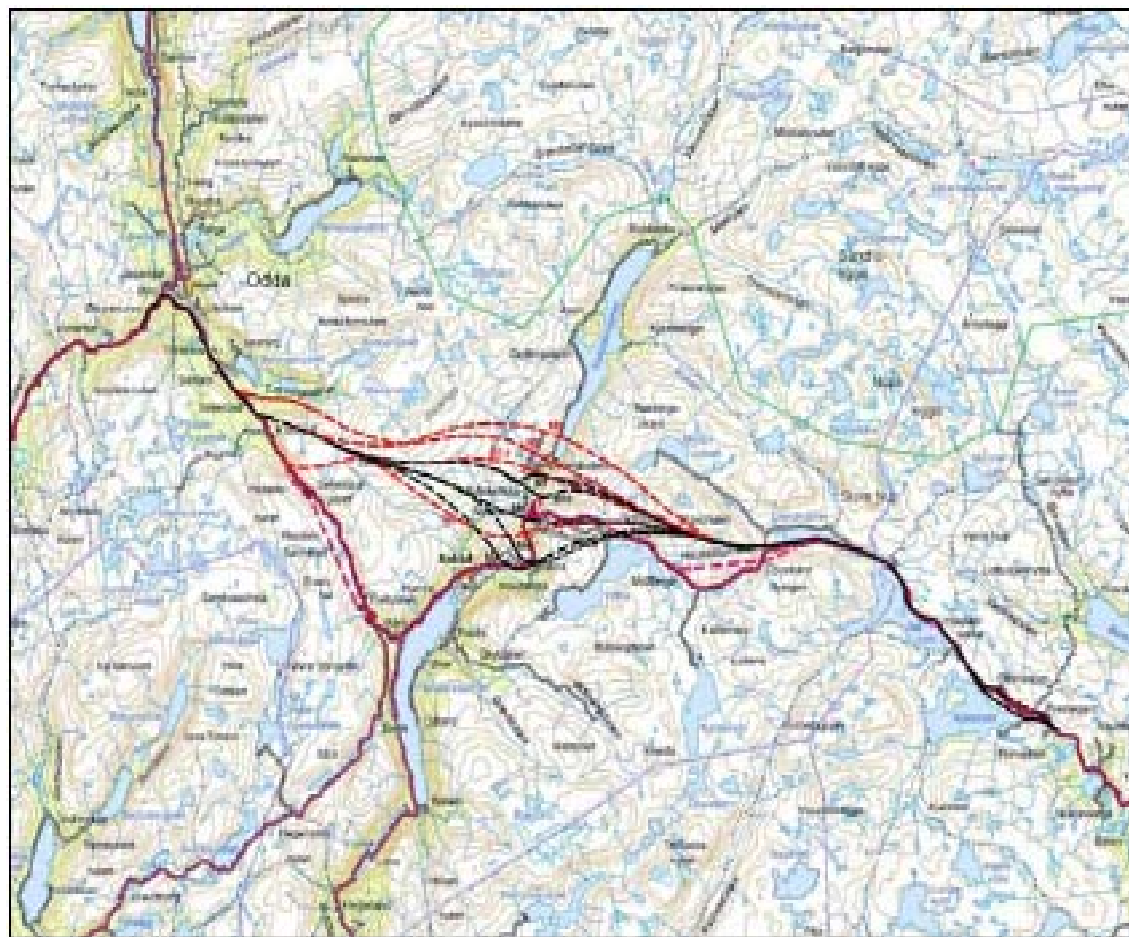
- Hva er egentlig problemet?
- Se nye måter å løse problemet på
- Hva er viktigst å gjøre først

Hva er et konsept?

...til forskjell fra alternativ

Hvorfor KS1?

Staten ønsker:

- bedre styring på store prosjekter
- å styre ressursbruken på planlegging
- mer **strategiske** vurderinger i tidlig planfase
- mer **helhetlig** utvikling av transportnettet

Prioritering av prosjekter i NTP og årlige budsjetter
som tidligere

Krav til dokumentasjon

1. Behovsanalyse
  - Hva er egentlig problemet?
"Prosjektutløsende behov"
2. Overordnet strategidokument
  - mål for prosjektet/tiltaket
3. Overordnet kravdokument
  - krav til prosjekt/tiltak
  - sammenligningskriterier
4. Konseptanalyse
  - utvikling av konsept
  - vurdering av konsept

Behov - et sentralt spørsmål

Todelt innfallsvinkel

1. Situasjonsbeskrivelse

- Nøytral og nøktern beskrivelse av dagens situasjon og utviklingstrekk

2. Behovsanalyse

- Hva er egentlig problemet?
- Leder frem til "prosjektutløsende behov" – det/de behov som rettferdiggjør tiltaket

Behov – fire innfallsvinkler

1. **Nasjonale behov** (Normative behov)

- nasjonale mål og vedtak – hva betyr de for området?
- lover, forskrifter, retningslinjer, normaler

2. **Etterspørselsbaserte behov**

- transportetterspørsel (prognoser), betalingsvillighet etc

3. **Interessegruppers behov**

- Reisende, næringsliv, naboer, verneinteresser osv
- inkludert dem som har interesse i at det **ikke** gjøres tiltak

4. **Lokale og regionale behov**

- Sentrale politiske dokumenter og vedtak om samfunnsutvikling - visjoner

Mål

- Samfunnsmål
  - verdiskapningen samfunnet kan ta ut
  - Ønsket slutttilstand
- Effektmål
  - effekten for brukerne
- Få mål
- Konsistent med behovsanalysen
- Direkte årsaksforhold mellom mål og effekt av tiltak
- Presisjon i målformulering.
- Ambisjon
- Mål som ikke er prosjektspesifikke bør beskrives som krav

Konseptutvikling – fra idé til mulig løsning

Firetrinnsprinsippet

1. Tiltak som kan påvirke transportbehovet og valg av transportmiddel
2. Tiltak som gir mer effektiv utnyttelse av eksisterende infrastruktur og kjøretøy
3. Begrensede utbyggingstiltak
4. Større ombygginger eller ny trase

Konsepter

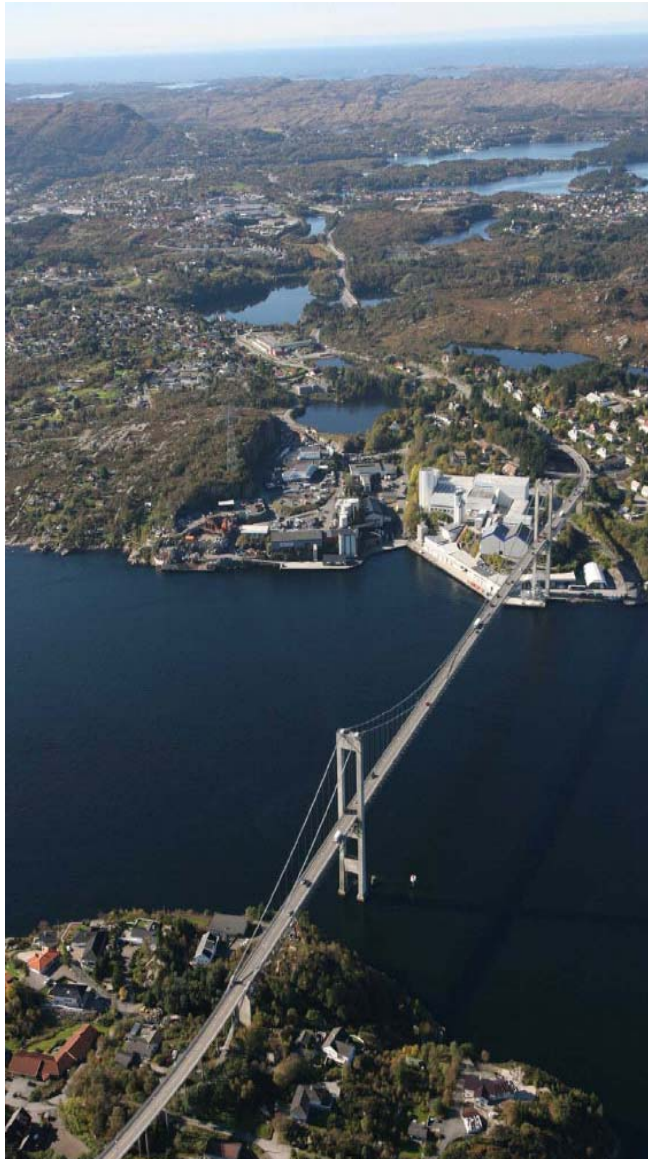
- Bredt spekter av konsepter
- Ulike teknologier, korridorer, system, restriksjoner
- 0 – konsept og minst to konsept
- Konseptene skal være gjensidig utelukkende

...men

- Vi har rendyrket konsepter for å synliggjøre forskjeller
- Anbefaling kan være en kombinasjon

Sammenligning

- Måloppnåelse
- Kravoppnåelse
- Samfunnsøkonomisk analyse

Tre innfallsvinkler med delvis sammenfallende faktorer

Prissatte konsekvenser

- Forventning om en nytte/kostnadsanalyse
- Beregningsverktøyet er utformet for mer detaljerte analyser, men kan anvendes på dette nivået
- Har vært utfordringer med transportmodellene
- VD har gjennomført et prosjekt på virkningsberegninger

Ikke prissatte konsekvenser

- Gjennomgående er mange KU tema berørt i KVV
- Utfordringen er detaljeringsnivået
- Vil jobbe videre med metodikk på dette området
- Beslutningsrelevans sentralt
- Ikke gå for detaljert

Anbefaling

- Tydelig på valg av konsept
- Tydelig på om hva slags planlegging som skal settes i gang
- Rekkefølge
- Fremtidige beslutninger
- Føringer for neste plannivå

